

**BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

BASEL III - LİKİDİTE KARŞILAMA ORANI UYGULAMASI

**SIKÇA SORULAN SORULAR VE
AÇIKLAMALAR**

Soru No: 13

İlgili Hüküm: Yönetmelik 14 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası uygulaması

Konu: Perakende müşteri tanımı

Soru: Yönetmelik kapsamındaki "perakende müşteriler", Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca belirlenen perakende alacak sınıfında izlenen müşteriler ile aynı mıdır?

Cevap: Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası;

"Bu Yönetmelik uygulamasında perakende müşteri, mevduat/katılım fonu dahil bankadan olan toplam alacağı ile Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen şekilde hesaplanan bankaya olan toplam borcu ayrı ayrı aynı bentte belirtilen tutarın altında olan KOBİ'leri ifade eder. Perakende müşteri olarak değerlendirilemeyen KOBİ'ler, diğer kişiler olarak 15 inci madde kapsamında değerlendirilir."

hükümünü amirdir.

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin (Sermaye Yeterliliği Yönetmeliği) 6 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasında birinci fıkranın (g) bendinde atıf yapılan maruz kalınan riskin "perakende alacak" olarak değerlendirilebilmesi için;

- Maruz kalınan riskin gerçek kişilerle ya da KOBİ'lerle ilgili olması,
- Borçlu müşteriden veya borçlu risk grubundan olan alacak toplamının perakende alacak sınıfına dahil tüm alacakların binde ikisini aşmaması,
- Brüt tahsili gecikmiş alacaklar dâhil, ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile tam teminatlandırılmış alacaklar hariç olmak üzere borçlu müşterinin veya borçlu risk grubunun bankaya ve konsolide edilen finansal kuruluş niteliğindeki bağlı ortaklıklarına olan toplam borç tutarının 2,75 milyon TL'yi geçmemesi

gerektiği ve bu sınıрын hesabında 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen gayrinakdi krediler ile taahhütlerin, 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen oranlar uygulandıktan sonraki tutarları üzerinden; hangi hesapta izlendiğine bakılmaksızın türev işlemlerin pozitif gerçeğe uygun değerleri üzerinden; hangi hesapta izlendiğine bakılmaksızın repo işlemleri, menkul kıymet veya emtia ödünç verme/alma işlemlerinin pozitif net alacak tutarları üzerinden dikkate alınacağı hükmü bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Yönetmelik kapsamındaki “perakende müşteriler” ile Sermaye Yeterliliği Yönetmeliği uyarınca belirlenen “perakende alacak” sınıfında izlenen müşterilerin belirlenmesindeki kriterler benzer olmakla birlikte bazı farklılıklar da bulunmaktadır. Şöyle ki;

- Sermaye Yeterliliği Yönetmeliğinde “perakende alacak” olarak sınıflandırılan müşteriler gerçek kişi ya da KOBİ olabiliyorken, Yönetmelik uyarınca belirlenen perakende müşteriler sadece KOBİ'lerden oluşmaktadır.

- Her iki Yönetmelikte de müşterinin bankaya olan toplam borç tutarı hesaplanırken reeskont ve tahakkukların dikkate alınması gerekmektedir.

- Her iki Yönetmelikte de toplam alacak tutarının, brüt tahsili gecikmiş alacaklar dâhil, ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile tam teminatlandırılmış alacaklar hariç, borçlu müşterinin veya borçlu risk grubunun bankaya ve konsolide edilen finansal kuruluş niteliğindeki bağlı ortaklıklarına olan toplam borç tutarının 2,75 milyon TL'den az olması gerekir. Bu sınırın hesabında bilanço dışı işlemlerin (5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen gayrinakdi krediler ile taahhütlerin), bunlara Sermaye Yeterliliği Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında belirtilen oranlar uygulandıktan sonraki tutarları, türev işlemlerin ve repo işlemleri, menkul kıymet veya emtia ödünç verme/alma işlemlerinin ise Sermaye Yeterliliği Yönetmeliği uyarınca hesaplanmış risk tutarları dikkate alınır. Ancak, Yönetmelik uyarınca belirlenen perakende müşterilerin aynı zamanda bankadan olan toplam alacak tutarının da 2,75 milyon TL'yi aşmaması gerekmektedir. Müşterinin bankaya borcu olmaması durumunda ise sadece bankadan olan toplam alacağı dikkate alınır.